

LYGIŲ GALIMYBIŲ KONTROLIERIAUS TARNYBA

PAŽYMA

DĖL GALIMOS DISKRIMINACIJOS SOCIALINĖS PADĖTIES PAGRINDU SPRENDŽIANT RINKIMŲ UŽSTATO GRĄŽINIMO KLAUSIMĄ

2015-08-31 d., Nr.(15)SN-189)SP-134

Vilnius

Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyboje (toliau – Tarnyba) 2015 m. liepos 28 d. gautas A. G. skundas, kuriame jis nurodo, jog pagal 2015 m. liepos 9 d. Lietuvos Respublikos Vyriausiosios rinkimų komisijos (toliau – VRK) sprendimą Nr. Sp – 257 „Dėl rinkimų užstato 2015 m. kovo 1 d. savivaldybių tarybų rinkimuose grąžinimo“ (toliau – Sprendimas) jam ir jo kolegoms J. Č. bei V. R. negrąžinti rinkimų užstatai dėl einamų pareigų, nesuderinamų su savivaldybės tarybos nario pareigomis. Dėl tokio VRK Sprendimo pareiškėjas ir jo kolegoms jaučiasi diskriminuojami dėl savo užimamų pareigų, nes, jų manymu, kiti rinkimuose dalyvavę kandidatai, neužimantys pareigų, nesuderinamų su savivaldybės tarybos nario pareigomis ir kurių sąrašai nesurinko 3 procentų rinkėjų balsų, papildomų išlaidų nepatiria.

Lygių galimybių kontrolierė

n u s t a t ė :

1. Pareiškėjas A. G. dalyvavo 2015 m. kovo 1 d. savivaldybių tarybų rinkimuose – buvo iškeltas kandidatu į Alytaus miesto savivaldybės tarybos narius politinės partijos „Tvarka ir teisingumas“ kandidatų sąrašė. Taip pat šios politinės partijos buvo iškeltas kandidatu į Alytaus miesto savivaldybės tarybos narius – merus. Pareiškėjas kandidato anketoje nurodė, kad eina su savivaldybės tarybos nario statusu nesuderinamas pareigas ir sumokėjo 2 VMDU rinkimų užstatą, kaip numatyta Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo (toliau – Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymas) 39 straipsnio 3 dalyje.

2. 2015 m. kovo 1 d. savivaldybių tarybų rinkimuose Alytaus miesto savivaldybėje

politinės partijos „Tvarka ir teisingumas“ iškeltas kandidatų sąrašas surinko 2,93 procentus rinkimuose dalyvavusių rinkėjų balsų, t. y. neįvykdė Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo 39 straipsnio 5 dalies 3 punkto sąlygos. Todėl jo sumokėtas 2 VMDU rinkimų užstatas dėl nesuderinamų pareigų tapo negražintinas pagal Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo 39 straipsnio 5 dalį ir negalėjo būti gražintas minėto įstatymo 39 straipsnio 3 dalyje numatyta tvarka.

3. VRK pirmininko pavaduotoja Laura Matjošaitytė 2015 m. rugpjūčio 5 dienos raštu Nr. 2-1260 (2.11V) informavo LGKT, jog 2015 m. liepos 9 d. VRK priėmė sprendimą Nr. Sp-257 „Dėl rinkimų užstato 2015 m. kovo 1 d. savivaldybių tarybų rinkimuose gražinimo“. Šio sprendimo 7 priede nurodyta, kad Artūras Galakvoščiaus sumokėtas rinkimų užstatas už Artūrą Galakvoščių, Joną Česonį ir Valdą Račkauską, viso 4094,1 euro (1364,70 x 3) yra negražinamas, nes sąrašas nesurinko 3 procentų rinkimuose dalyvavusių rinkėjų balsų. Šis Sprendimas buvo priimtas vadovaujantis Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo reikalavimais ir jų nepažeidė. Minėtas sprendimas yra įsiteisėjęs, pareiškėjas jo neapskundė. Jis galėjo būti skundžiamas teismui.

Lygių galimybių kontrolierė

k o n s t a t u o j a:

1. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo (toliau – Lygių galimybių įstatymas) 2 straipsnio 6 punktu, socialinė padėtis apibrėžiama kaip fizinio asmens įgytas išsilavinimas, kvalifikacija ar mokymasis ir studijos mokslo ir studijų sistemai priklausančiose įstaigose, turima nuosavybė, gaunamos pajamos, teisės aktuose nustatytos valstybės paramos poreikis ir (arba) kiti su asmens finansine (ekonomine) padėtimi susiję veiksniai. Šiuo tiriamu atveju pareiškėjas rinkimų užstatą sumokėjo ne pagal VRK sprendimą, o savo noru vykdydamas Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo nuostatas ir pateikdamas visus reikiamus dokumentus tam, kad būtų registruotas kandidatu į savivaldybės tarybos narius. VRK pareiškėjo atžvilgiu jokio diskriminuojančio sprendimo dėl rinkimų užstato sumokėjimo nepriėmė. Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo nuostatos yra taikomos visiems vienodai – visi kandidatai, einantys pareigas, nesuderinamas su savivaldybės tarybos nario pareigomis, mokėjo VMDU rinkimų užstatą. Kandidatas pats sprendžia, ar jis eina pareigas, nesuderinamas su savivaldybės tarybos nario pareigomis bei pats sumoka įstatymo nustatytą rinkimų užstatą.

2. Lygių galimybių įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje diskriminacija įvardijama kaip tiesioginė ir netiesioginė diskriminacija, priekabiavimas, nurodymas diskriminuoti lyties, rasės, tautybės,

kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu. Lygių galimybių įstatymo 2 straipsnio 4 dalyje netiesioginė diskriminacija apibrėžiama kaip veikimas ar neveikimas, teisės norma ar vertinimo kriterijus, akivaizdžiai neutrali sąlyga ar praktika, kurie formaliai yra vienodi, bet juos įgyvendinant ar pritaikant atsiranda ar gali atsirasti faktinis naudojimosi teisėmis apribojimas arba privilegijų, pirmenybės ar pranašumo teikimas lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu, nebent šį veikimą ar neveikimą, teisės normą ar vertinimo kriterijų, sąlygą ar praktiką pateisina teisėtas tikslas, o šio tikslo siekiama tinkamomis ir būtinomis priemonėmis.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta bei vadovaudamasi Lygių galimybių įstatymo 14 straipsniu, 15 straipsnio 2 dalimi bei Lietuvos Respublikos moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 24 straipsnio 1 dalies 4 punktu,

Lygių galimybių kontrolierė

n u s p r e n d ž i a :

1. Atmesti skundą, nes nepasitvirtino jame nurodyti pažeidimai.
2. Su skundo tyrimo medžiaga supažindinti pareiškėją ir Lietuvos Respublikos Vyriausiosios rinkimų komisiją.

Sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Lygių galimybių kontrolierė

Agneta Lobačevskytė